

TRANSILVANI'A.

Fó'ra Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Acésta fóia ese
cate 3 cóle pe luna
si costa 2 fiorini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, éra pentru
nemembrii 3 fr.
Pentru strainatate
1 galbenu cu porto
postei.

Abonamentul se
face numai pe cate
1 anu intregu.
Se abonédia la Comi-
tetulu asociatiunei in
Sibiu, séu prin posta
séu prin domni co-
lectorii.

Nr. 8.

Brasiovu 15. Aprilie 1875.

Anulu VIII.

Sumariu: Afaceri de ale comunelor fostului regimentu I. romanescu de fruntaria. (Fine) — Estrasu dein dioariulu vietii mele dela 15 Martie 1848 pana la 18 Ianuarie 1849. — Progressele limbei besericesci in Romani'a. (Fine). — Bibliografia.

Afaceri de ale comunelor fostului regimentu I. roma- nescu de fruntaria.

(Fine.)

Alu doile atacu in contra autonomiei institu-
tiunei nóstre scolastece veni dein partea invetiatori-
loru Ioanu Papiu si Ioanu Moldovanu dein Orlatu.
Ei adeca negrijindu, in modu condemnabile de ale loru
detorintie cá invetiatori, comitetulu decise ai pedepsi,
transferindu-i la alte statiuni. Ei inse acésta deci-
siune o tramesera comitetului indereptu, dechiarandu,
cá ei suntu invetiatori confessionali, denumiti de
auctoritati confessionali, si comitetulu nu are fácia
de ei nici unu dreptu de dispunere. Vis-à-vis de
acestu afrontu comitetulu nu potè stá nici unu mo-
mentu la indoiéla despre ceea ce are de a face,
enunciá indata in contra loru sentinti'a de destituire
cá invetiatori granitieresci, si luà mesure pentru o
alta ocupare a posturilor vacante. Atunci ei re-
cursera pe calea consistoriului metropolitanu la in-
altulu ministeriu de culte si instructiune publica;
acesta inse ascultandu justificarea comitetului, luà
sentinti'a de destituire spre scientia aprobatória.

In fine a treia opumnare a institutiunei nóstre
scolastece se fece dein partea comunelor Tientiari
si Hatiegu. Incátu pentru comun'a Tientiari, de si
ea cu protocolulu dela 16 Augustu 1871 supuse
comitetului chiaru si scól'a s'a asia numita nationale,
carea dupa nou'a organizatiune avea se formeze
clas'a inferióre a scólei granitieresci, totusi mai tar-
diu se vediù indemnata a adressá consistoriului me-
tropolitanu unu protestu in contr'a concludaloru
representantiei generali, si a mesurorulu luate de
comitetu in urm'a acelor concludese, dechiarandu
scól'a de acolo de confessionale, carea are se remana
si mai departe sub auctoritate besericéscá. Fácia cu
acestu protestu comitetulu crediù a rupe ori-ce re-
latiune cu scól'a dechiarata acumu de confessionale,
ér' cuot'a respectiva a o reservá pentru tempulu,
caudu va fi in stare a infientiá acolo o scóla gra-
nitiarésca.

Urmarea fù, cá cu protocolulu dela 28 Iuliu
1872 representanti'a comunale dein Tientiari dechiará
cá accepta si pentru scól'a de acolo neconditionatu
tóte concludesele representantiei generali. Asiá cu in-
ceputulu anului scolastecu 1872/3 in Tientiari se

restabili éra si starea normale, carea remase necon-
turbata pana in diu'a de astadi.

In acela-si tempu se conplanara si diferentele
cu scól'a granitiarésca dein Hatiegu. De aceste diffe-
rentie avù de a se ocupá si representanti'a generale
in adunarea s'a dein Septembrie 1871. Greco-orien-
talii dein Hatiegu cerura adeca, cá se-li-se deà cuot'a
dupa numerulu sufletelor spre a-si sustiené scól'a
loru confessionala. Greco-catolicii de alta parte pre-
tinsera a se sustiené in Hatiegu numai o scóla cu
caracteru granitiarésca. — Representanti'a generale
decise, cá in Hatiegu se se sustiena dein fondulu
scolastecu o singura scóla granitiarésca si dechiará
cu acea ocaziune precisu, cá nici odata nu va
favora pe una confessiune in daun'a si
prejuditiulu celeilalte (p. 17 alu protocolului).

Comitetulu avendu a executá conclusulu de
susu, mai antaiu de tóte se vediù necesitatu, in
lips'a unui localu propriu pentru scól'a granitiarésca,
a acceptá localulu oferitu de cátra locuitorii greco-
catolici. Venindu apoi la denumirea invetiatoriloru,
postulu de invetiatoriu dirigente se oferì invetiato-
riului Basiliu Florianu dela scól'a greco-orientale
dein Hatiegu, carele inse refusá de a se pune sub
inspectiunea comitetului; astu-feliu urmà denumirea
invetiatoriului dirigente in persón'a invetiatoriului
Paulu Olteanu dela scól'a greco-catolica, ér' acelu
secundariu in persón'a candidatului Petru Nandra,
si scól'a granitiarésca ísi luà mersulu seu. La 22
Augustu 1872 ambele confesiuni romane dein Ha-
tiegu inchiaiara intre sene cu privire la scól'a gra-
nitiarésca de acolo unu pactu, punctele caruia se
potu resumá pe scurtu in urmatóriele:

1. Fostii granitieri de ambele confessiuni se in-
trunescu spre a sustiené in Hatiegu o scóla gra-
nitiarésca de 4 clase, si anume dein fondulu scolastecu,
dein fondulu de provente si alte mediulóce private.

2. Pana candu comitetulu se va ingrijì de unu
localu propriu pentru acea scóla, pactantii oferu
spre acestu scopu scólele loru confessionale.

3. Efori'a scolara se va compune dein 6 membri
greco-orientali si 3 greco-catolici.

4. Efori'a va avé dreptulu a inspectiuná scól'a,
pe scolari si pe invetiatori, singura a escrie concursu
pentru ocuparea posturilor invetiatoresci, si pe in-

vetiatorii alesi a-i recomandá comitetului pentru decretare si asemnarea salariilor.

5. Dein trei invetiatori unulu va fi de ritulu greco-catolicu, cei-lalti doi de ritulu greco-orientalu; invetiatoriulu diriginte inse va fi celu mai cualificatu, fora respectu la religiune.

6. Instructiunea religiunei remane in competinti'a organeloru besericesci concernenti.

7. Pentru casulu, candu fondulu scolastecu s'ar transpune ordinariateloru, si scólele si-ar' luá caracteru confessiunale, pactantii remanu in dreptu a aderá si pe venitoriu la pactulu presentu, seau recedendu dela pactu, a-si trage cuot'a dupa proportiunea sufleteloru aflate la desfiintiarea regimentului.

8. Fiendu tempulu inaintatu, invetiamentulu in anulu scolastecu 1872/3 se va suplini prin ambii invetiateri de pana aici, Paulu Olteanu si Basiliu Florianu.

Comitetulu deliberá asupr'a acestui pactu in siedinti'a sa dela 26 Augustu 1872.

Fiendu inse, cá pactulu nu se marginesce numai a complaná divergentiele confessionali, ci atinge in unele puncte si organizarea si administrarea scólei dein Hatiegu, statorindu principia, cari stau unele mai multu, altele mai puçinu, in contradicere cu conclusele reprezentantie generale, si specialu cu normativulu scolastecu, comitetulu cerù dela pactanti, cá se aduca pactulu in consunantia cu conclusale respective. Pactantii se invoira a primi modificatiunile indigitate numai in modu provisoriu, pana la deciderea causei prin proxim'a adunare generala. In modulu acest'a ajunseramu a vedé activandu-se cu inceputulu anului scolastecu 1872/3 scól'a granitiarésca dein Hatiegu spre indestulirea ambeloru confessiuni, si prin acésta incetandu intre granitiari cea din urma dissonantia cu privire la inspectiunea scóleloru granitiaresci.

Pactulu respectivu, deinpreuna cu observatiunile comitetului se actudu sub ./ spre deciderea ulterioára. Se speramu inse, cá ori-cumu va urmá decisiunea inclitei reprezentantie, pacea si bun'a intielegere intre noi nu se va mai conturbá in vecii veciloru, ci toti granitiarii vomu grabi a ne grupá in giurulu instituteloru nóstre de cultura, scutindu-le si aparandu-le cá ochii dein capu. Tempurile suntu intru adeveru fórte grave si serióse!

Déca inse atacurile contra autonomiei institutiunei nóstre scolastece ne a succesu a-le vedé incetandu de alungulu liniei intregi, nu scimu, de vomu fi totu asia de norocosi cu pasii facuti intru apearerea dreptului, ce-lu au scólele dein Orlatu, Hatiegu si Vaida-rece la fondulu de provente. Lucrulu stá asia. Asia numitii subinvetiatori dela aceste scóle trageau inca dein tempulu sustarei regimentului salariu anuale de cate 180 fl. m. c. seau 189 fl. v. a. dein fondulu de provente alu regimentului nostru granitiarescu. Asia se urméza la scólele dein Orlatu si Vaida rece pana in dio'a de astadi, si asia s'a

urmatu si la scól'a dein Hatiegu pana la finea lui Aprile 1861. Atunci pensiuandu-se invetiatoriulu Petru Lelutiu, se denumi in loculu seu adjunctulu onorariu de pana aci, Ioanu Cornea, ér' cá salariu i-se asemnara in sunetulu §-lui 59 p. 7 dein regulamentulu politicu de scóle numai 60 % dein salariulu impreunatu cu postulu substituitu, va se dica 113 fl. 40 cr. La anulu 1864 cancelari'a aulica ordoná, cá salariile acestoru trei invetiatori se se amelioreze prin adausa dein fondulu nostru scolastecu la sum'a de 300 fl. pe anu; astu-feliu se adausera — nota bene fora scirea si invoirea granitiariloru — la salariale invetiatoriloru dein Orlatu si Vaida-rece cate 111 fl. v. a.; inse la salariulu invetiatoriului dein Hatiegu 181 fl., pentru-ca se luá de base nu salariulu ordenariu, ci competinti'a de substitutiune. Si cu tóte ca cu finea lui Augustu 1864 Cornea se lasá de postulu avutu, si in locu-i sé denumi invetiatoriulu Basiliu Dumbrava, absolutu de preparandi'a dein Vien'a, totusi anomal'i'a cu salariulu seu nu incetá, pentru-cá organele de atuncia intrelasara a cere acésta. Venindu comitetulu, si affandu starea lucrului, rogá inca la 4 Aprile 1872 pe inaltulu ministeriu de culte si instructiune publica, a dispune cá si pentru invetiatoriulu dein Hatiegu se se asemneze salariulu intregu, ér' fondului scolastecu se se rebonifice sarcin'a impusa cu nedreptulu. Lungu tempu nu ne veni nici unu respunsu. In urma repetindu-ne cererea in mai multe ronduri, primiramu la 28 Augustu a. c. resolutiunea, cum-cá cererea nóstra nu se póte incuventiá dein causa, cá dupa dechiaratiunea ministeriului de finantie, prin regularea posesiunei in fostulu regimentu si prin trecerea fora nice o desdaunare a dreptului regalulu la multe dein comunele respective, fontanele fondului de provente s'aru fi redusu intr' atáta, incátu fondulu nu ar' mai poté portá sarcinele sale, ba ar' fi caditu chiar' in detorie enorme; de alta parte Maiestatea sa ar' fi daruitu fondulu de mondura cu indatorirea, cá dein venitululu acestuia se se sustiena scólele poporale, si asia subventiunea dein fondulu de provente ar' fi trebuitu inca atunci se incete si se tréca asupra fondului de mondura, acumu scolastecu, cea ce inse are se se intemple acumu cu atátu mai vertosu, cá ci erariulu numai intr' atátu se semte deobligatu a portá sarcinele fondului de provente, intru cátu ajunge venitululu acestuia. La acésta resolutiune comitetulu, cá se nu intrevina casulu unei fapte complinite, si-a tienutu de detorintia a respunde numai decátu prin representatiunea, ce se alatura sub % cu rogarea, cá inclit'a reprezentanti'a se benevoliésca a-i dá cetire si a se pronuncia asupr'a ei.

Éca, inclita reprezentantia, unu micu tablou alu activitatei acestui comitetu in decursulu trieniului dejá espiratu! Numai pentru completarea sa mai adaugemu, cá in acestu tempu comitetulu tienù 64 de siedintie, pertractandu in ele 550 de obiecte.

Agendele se desvoltara dein anu in anu totu mai multu: dovéda intre altele si protocolulu de esibite, carele in anulu 1871 ajunse pana la numerulu 326, in anulu alu doilea crescù pana la numerulu 703, in alu treilea pana la numerulu 911, ér' in anulu acest'a va avea si mai multi numeri.

Comitetulu s'a nevoitu catu numai i-a fostu prin potentia a-si inplini obligamentulu si a satisface increderei, cu care l'a onoratu representanti'a generale dein Maiu 1871. Intru catu i-a succésu acésta, remane se judece inclit'a representantia de astadi. Déca inse comitetulu intr'o privintia seau alta ar' fi remasu in dareptulu asceptariloru, se nu se uite, ca au avutu a amblá pe cali noua si a delaturá piedeci mari si numeróse.

In fine mai avemu a inplini o datorintia dorerósa faciá de acei soçi in lucru, cari in acestu periodu morindu s'au ruptu de noi.

In modulu acest'a pierduramu unu membru esternu alu comitetului, pe maiorulu c. r. in pensiune Ioanu Noacu de Huniadu (la 22 Maiu 1872), pierduramu doi presiedinti de eforie, pe Demetriu Straulia, locotenente primariu si presiedinte eforiale in Sin'a (la 22 Aprilie 1872), si pe Samoila Gaboru, asemenea locotenente primariu si presiedinte eforiale in Voila (la 22 Ianuarie a. c.); perduramu mai incolo 4 invetiatori, pe Ioanu Lupu, invetiatoriu diriginte in Vistea (la 22 Augustu 1872) dein caus'a unei aprinderi, pe Ioanu Sbercea, invetiatoriu secundariu in Vestemu, (in tomn'a anului 1872) de anghina distertica; pe Georgiu Stoianu, invetiatoriu teneru si de buna sperantia la scól'a dein Spinu (la 14 Augustu 1873) de colera; si pe Georgiu Ceortea, invetiatoriu diriginte si catechetu la scól'a dein Tohanulu vechiu, modelu de virtute, zelu si activitate, (la 22 Aprilie a. c.) de versatu; in fine am pierdutu pe stipendistulu nostru la pedagogia, Valeriu Ardeleanu (la 16 Augustu 1872), abia dupa unu anu de studiu.

Fia-le tierin'a usior'a si memori'a beneaventata!

In statulu comitetului centrale au intrevenitu prin abdicatiuni urmatoriele schimbari: vice-presiedintele comitetului, d-lu capitanu in pensiune Constantinu Stezar abdisé indata la 10 Ianuarie 1872 dein caus'a multeloru sale ocupatiuni, ér' domnulu cassariu Ieremia Margineanu si domnulu controlorlu Ioane Bradu, ambii capitani c. r. pensionati, abdisé unulu la 6 Ianuariu a. c. dein motive personali, celalaltu la 20 Ianuarie dein cauza de morbu.

Si asia terminandu, comitetulu are onóre, in nexu cu cele precedente a depune pe més'a inclitei representantie urmatóriele proiecte, respective propuneri:

1. Propunerea despre modificarea regulamentulu afaceriloru interne.
2. Propunerea privitória la remanerea pe langa normativulu scolasteculu votatu.

3. Propunerea relativa la procurarea dictiunariului limbei romane.

4. Propunerea privitória la provederea scóleloru cu carti scolastece.

5. Propunerea despre cladirea de scóle noue in Hatiegu, Vistea inferióra si Tohanulu vechiu.

6. Propunerea relativa la planurile de prelectiuni pentru scólele granitialesci in trieniulu venitoriu.

7. Propunerea pentru votarea bugetulu pe trieniulu intregu, respective pana la proxim'a adunare generale ordinaria.

8. Propunerea relativa la investirea secretariulu Basiliu Petri cu votu decisivu in siedintiele comitetului.

9. Propunerea pentru provederea scóleloru cu câte unu apparatusu metricu.

10. Propunerea privitória la regularea conferintieloru invetiatoresci.

11. Propunerea despre refundarea salariorulu anticipate unoru invetiatoriu de càtra comunele respective in tempulu trecerei fondulu in administratiunea propria.

Sabiiu, 25 Octobre 1874.

Dein siedint'a comitetului.

Baronu Davidu Ursu m. p.,
presiedintele.

Basiliu Petri m. p.

Estrasu dein dioariulu vietii mele dela 15 Martie 1848
pana la 18 Ianuarie 1849.

(Urmare.)

Imperatulu Ferdinandu cu datu Olmütz 20 Oct. dechiara de rebelli pe cei de partid'a lui Kossutli Lajos, si cá se puna capetu turburàriloru, tóta ostasimea dein Ungari'a, Transilvani'a, Croati'a si Dalmati'a o a pusu sub unu comandante generalu, si i-a datu potere se inarmédie atâtea braçia, câte voru fi de lipsa pentru infrangerea resbellulu din l'aintru, si pentru restabilirea pazei, a libertatii constitutiunale, a securitatii publice, si a rendulu celui bunu.

Si de odata assigura pe popóra, cumu-cà acelea concessiuni, pe cari le a datu in 11 Aprilie 1848 pentru stergerea iobagiei, se voru sustiené pe viitoriu cá sante.

Chiama pe cei amagiti de càtra rebelli la ascultare, si le publica amnestia, si dispune cá manifestele sale dein 22 si 25 Sept. 1848 se se publice la tóte popórale, tiparite in limb'a loru propri'a, 17).

Éra in 21 Octobre br. Vaj. Miklos emite dein Clusiu proclamatiune, cà elu fiindu denumitu comisariu reg. preste tóta Transilvania inca in 19 Iuniu, se nu asculte popórale de br. Puchner, ci numai de elu si de deregatórele puse de elu; si opresce aspru ori-ce adunare, si notifica, cà natiunea secuiésca,

adunata la Agyagfalu, s'a inarmatu contr'a turburătoriloru pacei, si e incredintiata dispuneriloru sale. 18)

Totu in 21 Octobře emite si comitetulu dein Sabiiu unu intimatu càtra Romani, in carele demanda strînsu, a se abate dela tóta nedreptatea, si anume: viéti'a si averea ori-carui cetátianu, fia de ce neamu va fi, se fia santa.

Pe cei ce depunu armele se nu i asuprésca, ci se-i apere, pe calatorii paciuiti se nu-i impedece. De mai marii comunitatiloru loru cei legiuiti, se asculte; éra mai marii se priveghédie, cá omenii se nu se dedea la betfia si alte escesse; si cá fiacare satu e datoriu a respunde despre tóte pagubele, cari se facu in satu, cà-ci altu-cum facundu, se voru supune ori individi, ori comunitati intregi sub legea martiala, si fie-care dupa marimea vinei sale aspru se va pedepsi. 19)

Éra br. Puchner in 22 Octobře dupa inaltulu decretu alu Maiestatei sale dein 8 Septembře 1848 publica pardonu generale pentru toti ostasii de la stegariu in josu, cari au desertatu, spre a se reintorce la stégurile loru. pàna in 21 Ian. 1849. 20)

Totu in 22 Oct. emite si comitetulu provocatione la Romani, cá se adune collecta de bani pentru tienerea gardei formate pentru apararea vietiei comitetului si pentru spesele acéstiua. 21)

Aici se adange: cà dupa-ce adunarea dein Blasiu cu datu 27 Sept. au decisu, cá si Romanii se formédie garda nationala, precumu au formatu mai inainte Sasi si Secui; cá decisulu acésta se se póta pune in lucrare, au tramisu in tóte laturile tribuni, cari se invétie si se indemne pe popóra, si se le organisédie.

Unulu deintre acesti tribuni, clericulu Petru Bóna s'au apucatu a organisá 11 sate din comitatulu Cetatii-de-Balta. Acésta ajungundu la Haranglabu, nobilii de acolo s'au impreunatu se'lu ucida, inse elu a scapatu printre multimea Romaniloru adunata, — acoperitu — cum a potutu.

Spaim'a acésta i-a clatitu mintea, încàtu vorbea de multe ori fora nici unu nexu, si nu potea dormi nóptea; inse popórale i'lu ascultá cá pe unu tramisu dela D dieu si dicea, „cà are fačia de angeru“.

Acésta au adunatu pe glótele acum inarmate cu lanci dela satele Blasielu, Peucea si Darlosu, vecine cu Mediasiu, cá la 400 insi, si in ordine militariu, sub sunetulu dobeloru, in 14 Oct. (c. n.) le-a condusu la Mediasiu. La intrarea loru tóta cetatea s'a turburatu, nesciindu ce scopu are acea intrare inarmata a Romaniloru.

Eu vediendu acésta intrare, tocm'a candu mergemu cu preotulu din Proscea anume Ambrosie Blasianu, cá se inmormentamu pe unu repausatu, amu opritu caruti'a in carea se aflá conducatoriulu P. Bóna, si l'amu intrebatu: cà unde mergu? elu a respunsu: la Mediasiu. Eu l'am mai intrebatu, cà pentru ce? elu a respunsu: „cà se vestimu pecatele Unguriloru si se juràm pe ómeni.“ Dupa acésta

l'amu mai intrebatu: cà cui a datu de scire despre acésta? elu a respunsu: „cà nu e de lipsa, pentru cà Sasi-su ai imperatului si noi ai imperatului.“

Eu dein acestea si alte respunsuri ale lui cunoschendu cà are mintea turburata, la inmormentare am tramisu pe pr. Blasianu, éra pe glotele inarmate le am indreptatu in piatia, — si fiindu atunci comandantele cetatii majorulu Clococeanu, am intratu la densulu, si i-amu pregatitu anim'a, acum intaritata de càtra unii din Sasi, aratandu cà scopulu venirei acestora e numai de a depune juramentulu de fidelitate càtra in. imperatu cu solemnitate; inse consululu cetatii Dan. Gräser erá gat'a a le imprascie cu rusine; totusi dupa-ce comandantele s'au enunciatu cà voiesce se fia de fačia la depunerea juramentului glóteloru, consululu a despusu pe notariulu magistratului; si asia eu le-amu cetitu juramentulu, si s'au radicatu vivate pentru imperatulu constitutionale, pentru gubernulu tieriei, consululu cetatii si oficialii lui, pentru d. Clococeanu si notariulu cetatii, éra acestia au fostu rogati cá se raportédie fidelitatea acestoru Romani la superiorii sei, ce s'au si promis. ...

Tribunulu Bóna a fostu despusu cá glotele dein celea l'alte sate se se adune pe 15 Oct. (Dumineca) in Darlosu; s'au si adunatu cá la 1000 insi, cá si aceia se depuna juramentulu.

Inse Györfi Antal, deregatoriulu curtii Halleriane, intielesu cu alti nobili, a venitu si l'a postitu se mérga la poporu, pentru-cà altu-cumu e periculu fora conducatoriulu.

Eu cunoschendu, cà si in Mediasiu i'lu pandescu Ungurii cá se-lu omóre, si vediendu'lu tare turburatu, pe glótele jurate le-amu tramisu acasa, éra pe elu pe sub ascunsu l'amu tramisu la Blasiu, cu scrisóre adresata la d. Cipariu, cá se fia opritu de a se duce, pana nu se va reinsanatosiá. 22)

Inse dein Blasiu éra si l'au dimisu la satele lui. Elu cu ómenii sei esindu la lagheru pe Muresiu la Ogr'a; aici a mersu cu cati-va calareti cá se cerce terenulu; inse dein nefericire s'au intalnit cu anteposturile de calareti ale Unguriloru, si cugetandu cà-su de cei imperatesci, a pasitu mai tare càtra iei. Acestia l'au incungiuratu si l'au taiatu cu sabiile; asemenea sórte au ajunsu si pe o parte dein comitiv'a lui, éra pe 20 insi aflati intr'o casa in campu de pe siesulu s. Paulului — i-au arsu aprindiendu cas'a pe iei. 23)

Acei calareti au fostu dein trup'a lui comit. Dion. Lazaru, care la Iernotu a gonitu lagherulu prefectului Michesiu, si au omoritu, arsu si depredata pe Romani cu br. Georgie Apor, in Iernotu, Ogra, Cipeu si Sieulia.

III. Batai'a dela Siarosiulu micu.

Ungurii nobili si cu Secuii dela adunarea dein Agyagfalu inarmati, au pornitu asupr'a paciuitiloru locuitori romani si s'au impartitu in trei laturi, un'a

a luat calea pe albi'a Muresiului insusiu cãtra S. Reghinu, alt'a pe Muresiu in josu si a trei'a cã la 6000 insi au pornitu pe Ternav'a mica, si ajungundu la Deasiu si Ganfaleu, in 24 Oct. pe sãra s'au asiediatu in Siarosiulu micu, cu propusu cã se trãca prin Mediasiu la Blasiu, pentru spargerea cuibului puterii Romanilor concentrate acolo.

Luandu acẽst'a intru cunoscintia comandantele militiei stationate la Mediasiu maiorulu Kleiser cu 1 compania de granadiri a capitanului Bruckner, cu 2 tunuri si 2 haubitie, cu 2 companii de venatori Sasi si cu 2 companii de Romani, condusi de tribunulu Georgie Porescu, au pornitu toti din locu in 24 Oct. sãra in linisce mare la Siarosiu, mergundu tãta nãptea, in demanãti'a venitãrie in diori de dio au incungiuratu pe rebelli de trei laturi, ajutandu'i la aripi si glãtele armate dein satele vecine Blasielu, Veltiu si Darlosu.

Asia incependu a bubuã tunurile, pe rebelli i-au turburatu din somnulu celu dulce de diminãti'a, si i-au incurcatu pe tãte strãtele comunitatii, apoi inaintandu militi'a si grenadirii in satu si cu acestia gardele; au lovitu in masele rebellilor, si ingraba au omoritu dein ei cã la 300 insi; apoi le au deschisu cale cãtra S. Martinu, si i-au urmatu dein josu de Siarosiu pe drumu, numai pãna la unu locu, va se dica i-au departatu de Mediasiu si apoi i-au lasatu in voi'a loru.

Dupa acẽst'a militi'a si gardele s'au intorsu la Mediasiu, luãndu dela rebelli o multime de cara, si unu tunu micu, pusu pe o telãga cu doue rotile cã de plugu.

Acãsta lupta a fostu inceputulu dãreriloru pe locurile acelea, fiindu-cã rebelli pe unde au ajunsu in retragerea loru nu au crutiãtu nici pe locuitorii paciuti, nici insusi curtile domnesci, ci au arsu si depredatu totu ce au potutu.

Inse cel-alaltu despartimentu de pe albi'a muresiului dela Osiorheiu in josu au crutiãtu curtile domnesci, dara cu atãt'a mai furiosi au fostu in contr'a Romanilor; precum se cunãscẽ dein investigatiunea carea o amu facutu in faci'a locului in jumãtatea a dou'a a lunei lui Dec. 1848 aici la acelu tempu insemnata.

IV. Dispositiunile urmate pentru sugrumarea revolutiunei.

Incependu-se acum revolutiunea, comand'a generala s'a ingrijitu de recrutatiune pentru intregirea armatei.

De aci Sasii, cã nisce cercumspecti au luat initiativ'a, si cetãtienti dein Sabiiu in 24 Octobre au radicat u flamur'a imperatãsca si au emissu proclamatiune cãtra tenerimea sasãsca, cã se se inrolãdie de buna voia pe 3 ani la militia. In acãsta proclamatiune infaciosiedia pe imperatulu cã pe tãtãlu loru, si propunendule esemplulu Romanilor, cari de buna voia se inarmãdia, ii sumutia cã se nu se

lase nepasatori, cã nu cumva la impartirea bunãtãtiloru se deã imperatulu ce e mai bunu Romaniloru, cari se sacrifica pentru tronul si patria, ẽra ei se remana innãpoieti. 24)

Inse si comitetulu nat. rom. primindu despunerea gener. mar. camp. Pfersman dein 26 Octobre, in carea se ordinãdia intregirea armatei de infant. Nr. 31, 51 si 62 cu 4745 feciori de Romanu; ẽra dintre Sasi 1253 feciori, cari se formãdie unu batalionu de venatori; desemnandu locuri de assentatiune in Sabiiu, Brasiovu, Mediasiu, S.-Sebesiu si Hatiegu; indata a despusu, cã tribunii cu antistiile comunitãtiloru impreuna, cu tãta grab'a se implinãsca assentatiunea, nu numai pentru feciorii prescisi, ci pentru cãtu se va putã de multi.

Pentru scaunulu Mediasiuului au fostu pe partea Romanilor aruncati 100 feciori, ẽra pe partea Sasiloru 146. 25)

Cum s'au implinitu recrutatiunea in partile Mediasiuului, voiu insemnã mai in josu.

Totu in 26 Oct. a emisu comitetulu si o proclamatiune a comand. generalu, in carea pentru incunjurarea crudimiloru, cari nu folosescu nimeniu, ci producu numai resbunare si interitare, a despusu cã in fie-care garnisona militaria se fia unu oficiu cu 4 membri alesi, dein deosebitele nationalitati, cari se cercetãdie asupr'a tuturoru crudimiloru, cari le aru veni la cunoscintia, si pre cei vinovati se i deã sub judecat'a legiuita spre pedepsire.

Asemenea se facã si oficii, cari suntu impartiti pe la senguratecele despartieminte ale gardei nat. pentru sustinerea ordinei si a disciplinei. 26)

Inse fiindu-cã gard'a nat. rom. dela Mediasiu acum a fostu in focu la Siarosiu, precumu amu atinsu mai susu, de si nu au avutu conducatoriu militariu; asia comitetulu cu data 28 Oct. insciintãdia, cã pentru gardele dein partile Mediasiuului s'a despusu conducatoriu milit. capitanulu Ackner, a carui datoria este: cã se'i indreptãdie, si se'i apere de tãte relele, si impune cã pentru fericirea loru, toti de elu se asculte. 27)

Intre acẽstea rebelliunea aprindiendu-se si in Vien'a, si dandu man'a cu cei din Ungari'a; ẽra banulu Iellachich impreunandu'si corpulu seu de armata, cu alu mar. cam. principe Windischgrãcz in vecinatatea Vienei; acestia dela 19 pana la 31 Oct. pe Unguri, cari in numeru de 30,000 erã asiediatu dupa Schwechat 2 mile aprãpe de Vien'a in positiune tare, i-au respinsu prestã ap'a Fische pãna la marginile Ungariei, si au nimicitu in Vien'a pe rebelli domesteci si au supusu cetatea si impregiurimea ei in stare de assediũ. 28)

In partile banatiene s'a emissu o proclamatiune cãtra Romani fora datu si subscriere, in carea ii indemna cã se nu tiena cu Serbii, cã aceia ii insiãla, ci se tiena numai cu Ungurii, cã-cu numai ei suntu amicii cei adevãrati ai Romaniloru; fiindu-cã Ungurii voiescu a midiloci pace si fericire in tãta tiãra. 29/a)

Si intru adevèru locuitorii dein Lugosiu au fostu cunoscuti cà tienu cu partid'a lui Kossuth, cà din Lugosiu a fostu si generalulu Asboth, si pentru acea si br. Rukovina comand. gener. dein Timisior'a, a tramisu la Lugosiu pe colonelulu Anthoine cu unu despartimentu de ped. dein regiment. br. Sivkovich, de i-au desarmatu, si asia a restatoritu comunica-tiunea intre Sabiiu si Timisior'a. 29/b)

Asemenea si episcopulu Leményi a emisn dein Clusiu circulariu càtra clerulu si poporulu diecesei sale, in carea cu cuvintele santei scripture indémna pe credintiosii sei Romani, cá se tiena cu Ungurii, si in casu contrariu ii amenintia cà voru veni mii de mii dein tier'a unгурésca asupr'a loru, si i voru prapàdi.

In consunetu cu acéstea si br. Vaj. Miklos emite proclamatiune cu datu Clusiu 25 Oct. càtra Romani indreptata, in carea ii indémna, cá se tiena cu Ungurii si cu ministeriulu loru, pentru-cà Ungurii au liberatu pe Romani din iobagia.

Éra comitetulu nat. rom. cu datu 1 Novembre intr'o proclamatiune ce corespundea la gravitatea in-pregiurariloru, imbarbatédia pe Romani, cá se nu crédia la minciunile lui Kossuth, Vaj, Leményi, carii spunu cà Jellachich si cei-alalti generali imperatesci aru fi batuti, cà-ci acestia pretutindinea suntu in-vingatori, ei se se incredintiédie in dreptatea loru, si se sperédie in D-dieulu natiuniloru. . . . 30)

Pe la 21 Oct. Ungurii cei ce s'au dusu dela Osiorheiu pe Muresiu in susu, dincóce de S.-Reghinu pe campulu s. Ioanei s'au lovit cu Romanii grani-tiari dela Nasaudu condusi de Urban, si respingun-du'i pe acestia, fiindu-cà au fostu puçini la numeru, si urmarindu'i au arsu Reghinulu, si au omoritu cá la 100 insi nevinovati.

Éra honvedii cari au ajunsu pàna la Aiudu, de aici au purcesu in contr'a Romaniloru pàna la Cricau (Krako), comunitate situata intre Ighiu si Teiusiu; inse aici in 28 Oct. cu mare perdere fiindu respinsi s'au retrasu.

Comand. generalu Puchner inca in 22 Oct. a omissu pe comandantele de divisiune Gedeonu, cá se operédie contr'a rebelliloru.

Gedeonu a luat mai antaiu calea càtra Fagarasiu, socotindu pòte cà pe acolo voru inundá Secuui, si a emissu o proclamatiune càtra Ungurii transilvani, aràtandu-le cà numai pentru restabilirea pazei, éra nu pentru altu scopu incepe operatiunile militare; toti Ungurii dara, cei adunati sub arme, se se reintórca la casele sale, fiindu incredintiati cà nu voru suferi scadere in libertatile constitutionali, pe cari Maiestatea sa le a estinsu in mesura egala preste tóte popórale imperatiei. Éra cari nu voru ascultá de acést'a proclamatiune, se voru aratá cá contrari ai pazei si ai securitateri publice, si cá atari voru fi tractati. 31)

Éra dela Fagarasiu, luàndu cu sene si gard'a nat. de pe acelu tienutu, cá la 4000 insi, in 30 Oct.

a sositu la Mediasiu cu 6000 militia, 2 baterii de tunuri si cu puçini Sasi, si i au asiediatu in castre preste Ternava in W. cetàtii sub dealulu Vineiloru.

In 31 Octobre s'au adunatu gard'a nat. rom. dein tienutulu Mediasiu cá la 3000. Acestia s'au incredintiatu capitanulu Ackner si tribunulu George Porescu; éra in murgitul serii au pornitu càtra M.-Osiorheiu.

Eu avendu la Bagaciu 3 buti de vinu cumparate, in 1 Novembre de nópte m'amu dusu in dosulu armatei imperatesci cu carale dupa densele, cu cu-getu, cá nu cumva se'lu bea rebellii.

Candu m'amu reintorsu cu butile pe dealulu Bagaciuului, m'amu intelnit cu generalulu Gedeonu, carele cu stabulu seu, si cu o comitiva mica se ducé la armata, acum inaintata càtra Deasiu inainte.

(Va urmá.)

Progressele limbei besericesci in Romani'a.

(Continuare si fine dein Nr. 6 si 7. *)

Amu promissu specimini de limba eclesiastica asia precumu se serie aceeasi cá de 12 ani incóce. Amu potea reproduce cóle intregi de exemple, de passage, pericope, capete dein diverse lucrari originali si traductiuni; dara unde ne ajunge spatiulu? Psalmulu alu 50-lea este celu mai cunoscutu romaniloru, sute de mii dein generatiunea betrana i'lu scfu pe dein afara, si ori-candu isi simtu conscien-ti'a loru mustrata càtu de puçinu, ei pronuncia, éra unii murmura incetu „Miluesce-me D-dieule dupa mare mil'a ta si dupa multimea indurariloru tale sterge fàra-de-legea mea etc.“ Asia dara acestu psalmu, asia cumu e tradusu dein vechime, este cunoscutu la toti càti sciu ceva carte, éra carturarii nostrii filologi ilu cunosc in tóte traductiunile pàna susu in alu 16-lea seculu. Noi aici se vedemá, cumu l'a tradusu societatea hierografica dela Bucuresci in an. 1862/3. Acea traductiune suna asia:

„Indurâte de mine, o Dumneđeule! după misericordia tãa; după grația tãa cea mare șterge abaterile melle! Spală-mă din ce in ce mai multă de crima mea; și de peccatul meu curăță-mă! Că-că eă cunoscă crimele mele, și peccatul meu este tot-deuna inaintea mea. Către tine, numai către tine amă peccătu eă; și ceea ce este rău în ochii tãi amă facută; de aceea esci tu dreptă în decisiunile telle, și curată în judecățile telle. Eată! în fără de lege m'amă născută, și în peccat m'amă luată mama mea în pântee. Eată! tu iubescă adevărul în renunchi; și în secretă tu me înveși înțelepciune. Curăță-mă cu ysopă cá se fiă curată; spală-mă cá

*) In acésta dissertatiune s'a commisu in Nr. 6 pag. 65 una erróre de nume acolo, unde preas. sa parentele episcopu alu Dunarei de diosu e citatu cu numele Meletie. Se se cor-réga Melchisedecu.

să fiu mai albă de cât neao'a! Fă, ca se audă ve-
selia și bucuria! se trăsălte oșele, ce ai zdrobit! Ascunde-ți aspectul tău de la păcatele melle! și șterge toate crimele melle! Ânimă curată crează în mine, Dumneșule! și spiritul solid rănoește în mine! Nu mă lăpăda de la fața ta; și spiritul tău cel sântu nu lua de la mine! Dă-mi înapoi bucuria ajutorului tău; și cu discrețiune spirituală sprijinesc-mă! Înveța-voiu pre cei deprăvați căile telle, că cei păcătoși să se întorcă către tine. Eliberă-mă din crimă de sânge, Dumneșule, Dumneșu allu mântuirii melle! că limba mea să cânte de bucuria pentru dreptatea ta Dômne! deschide-mi bu-
șiele melle, pentru că gura mea să vestescă gloria ta. Că-ci tu nu voiesci sacrificiul, alminterea și l'a'și fi adus; olocauste nu-ți placă ție. Sacrificiul bine plăcut la Dumneșu este spiritul pocăit; ânima pocăită și umilită, Dumneșule! tu nu o des-
prețuesci. Benefică pre Sionu după bună-voința ta! edifică zidurile Ierusalimului! Atunci vei avea bună-plăcere în sacrificiul de dreptate, în sacrificiul ce se arde de totu; atunci se voru sacrifica tauri pre altarele telle.“

Asia se traducea pe la 1862.

Se venimu la „Evangeli'a populara sau Sacr'a scriptura a noului Testamentu“, citata mai în susu la pag. 65 și se scótemu dein trensa ori-care capu, pe nemerite, împreuna cu sinopsea dein frunte, adaosa de preas. sa parentele episcopu Genadie, de ex. capu V.:

Capul acesta și celle duo următore coprinde admirabilul discursu, întitulatu orațiunea de pe munte, pentru că Iisus a rostit'o de pe unu munte în prezența nou-aleșilor sêi discipoli și a poporului ce urmă după dênșul. În partea orațiunii coprinșă în capul acesta, Iisus arată: 1. Ca ce felu de dispozițiuni să cade să aibă cellu ce voiesce să se facă discipol allu sêu; 2. Că discipolii sêi trebuie să fie modelu de purtare și de înțelepciune pentru cei-l'alți ômeni; 3, Că ellu n'a venit să abolescă legea, ci să o perfecționeze; pentru acêsta și cere de la discipolii sei o moralitate multu mai perfectă de câtu a Fariseilor; ellu lă-muresce acêsta prin explicația unor precepte din lege, arătându adevăratal lor înțeles.

1. Vêdându dar glótele, se sul în munte; și seșându ellu, se apropiară la dênșul discipolii sei.

2. Și deschidându-și gura, fi înveța pre dênși, ducându:

3. Fericiți cei umili cu spiritul, că acellora este împărăția cerurilor.

4. Fericiți cei ce se întristeză, că aceia se vor consola.

5. Fericiți cei blândi, că aceia vor moșteni pământul.

6. Fericiți cei ce flămândescu și înseteză de dreptate, că aceia se vor sătura.

7. Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milu.

8. Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pre Dumneșu.

9. Fericiți făcătorii de pace, că aceia fii lui Dumneșu se vor chema.

10. Fericiți cei persecutați pentru dreptate, că acellora este împărăția cerurilor.

11. Fericiți veți fi, cându vă vor insulta și persecuta, și vor dice totu cuvântul rêu, contra vóstră mințindu, pentru mine.

12. Bucurați-vă și săltați, că plata vóstră multă este în ceruri; că-ci așa au persecutatu pre profetii cei mai înainte de voi.

13. Voi sunteți sarea pământului; ér deca sarea își va perde puterea sa, cu ce se va săra? de nimicu nu mai e bună, de câtu a se arunca afară, și a se călca de ômeni.

14. Voi sunteți lumina lumii. Nu pôte să se ascundă cetatea de-asupra muntelui pusă;

15. Nici aprinde cineva luminare, și o pune sub modiu, ci în candelabru, și luminează totulor cellor din casă.

16. Așa să lumineze lumina vóstră înaintea ômenilor, ca să vadă faptele vóstre celle bune, și să glorifice pre Tatăl vostru cellu din ceruri.

17. Nu socotiți că am venit să abrogu legea, sau profetii; nu am venit să abrogu, ci să plinescu.

18. Că-ci adevêru dîcu vouê: pêne ce va trece cerul și pământul, o iotă sau un punctu nu va trece din lege, pêne ce toate se vor face.

19. Acella dar care va viola unul din aceste comandamente mai mici, și va învăța astu-felu pre ômeni, mai micu se va chema întru împărăția cerurilor; ér cellu ce va face și va învăța, acella mare se va chema întru împărăția cerurilor.

20. Că-ci dîcu vouê, că de nu va întrece dreptatea vóstră pre a Cărturarilor și a Fariseilor, nu veți intra întru împărăția cerurilor.

21. Ați auditu că s'a dîs celor vechi: să nu uciți; și că celu ce va ucide, culpabil va fi judecâții.

22. Ear eu dîcu vouê: că totu celu ce se mène pre fratele sêu fără cuvântu, culpabil va fi judecâții; ér celu ce va dice fratelui sêu: racă! culpabilu va fi Sinedriului; ér celu ce'i va dice: nebune! culpabilu va fi la Geena focului.

23. Deci, deți vei aduce darul têu la altaru, și acolo îți vei aduce aminte, că fratele têu are ceva asupra ta;

24. Lassă acolo darul têu înaintea altarului, și du-te, întâu împacă-te cu fratele têu, și venindu, offeresce-ți darul.

25. Acordéză-te curându cu adversarul têu pêne esti cu dênșul pre calle, ca nu cându-va să te predea adversarul judecătorului, și judecătorul să te predea sergentului, și să fii pus la închisóre;

26. Adevêru dîcu ție: nu vei eși de acolo, pêne nu vei aquita celu după urmă quadrantu.

27. Ați auditu că s'a dîsu celor vechi: să nu comiți adulteriu;

28. Ear eu dîcu vouê: că ori cine caută spre femece pentru a o pofti, a comis déjà adulteriu cu dênșu întru inima sa.

29. Ear déca ochiulu têu celu dreptu te smintesce, scôte'lu, și'lu lépědă dela tine; câ-ci mai de folosu este ție, unul din membri têi să se pérđa, de câtu totu corpul têu sâ se arunce în Geenna.

30. Și déca mâna ta cea dréptă te smintesce, taie-o, și o lépědă de la tine; câ-ci mai de folosu este ție, unul din membri têi să se pérđa, de câtu totu corpulu têu sâ se arunce în Geenna.

31. S'a đis âncă: câ cellu ce va voi săși lasse muierea sa, săi dea carte de despărțire;

32. Ear eu đicu vouë: câ cellu ce și va lăssa muierea sa, afară de cuvěntu de fornicățione, o face sâ comită adulteriu; și cellu ce va lua pre cea lăssată, comite adulteriu.

33. Earăsi a'ți auđitu câ s'a đis cellor vechi: nu vei sperjura, ci vei aquita Domnului jurămintele talle:

34. Ear eu đicu vouë: nu jurați nici cum, nici pre ceru, câ este scaunu alu lui Dumneđeu;

35. Nici pre păměntu, câ este asternutu alu piciórelor lui; nici pre Ierusalem, câ este cetate a Marelui Impěratu;

36. Nici pre capul têu nu jura, câ nu poți unu firu de pěru albu sau negru sâ faci.

37. Ci fie cuvěntul vostru, așa așa, nu nu; ăr prissosul acestora de la celu Rêu este.

38. Ați auđitu câ s'a đis: ochiu pentru ochiu, și dinte pentru dinte;

39. Ear eu đicu vouë: nu vė oppuneți cellu rêu; ci de te va pălmui cineva preste falca dréptă, întórce'i lui și pre ceealaltă.

40. Și cellui ce vrea sâ se judece cu tine, ca săți ia vestměntul, lassăi și cămașa.

41. Și cellu ce te constrînge sâ mergi o milă de locu, mergi cu děnsul duo.

42. Cellui ce cere de la tine, dăi; și celui ce voiesce a se împrumuta de la tine, nu'i întórce dosul.

42. Ați auđitu câ s'a đisu: sâ iubesci pre aprópele têu, și sâ urâsci pre inimicul têu;

44. Ear eu đicu vouë: iubiți pre inimicii vostri, binecuvěntați pre cei ce vė blestemă pre voi, bine faceți cellor ce vė urâscu pre voi, și vė rugați pentru cei ce vė supěrá și vė persecută;

45. Ca sâ vė faceți fii ai Tatălui vostru cellui din ceruri: câ-ci, pre sórele sêu ăllu resare preste cei rêi și preste cei buni, și plouă preste drepti și preste nedrepti.

46. Câ-ci déca veți iubi pre cei ce vė iubescu pre voi, ce plată veți avea? au nu și vameși aceași facu?

47. Și déca salutați pre frații vostri, ce mai multu faceți? au nu și păgânii asemenea facu?

48. Fiți dar voi perfecti, precum Tatăl vostru cellu din ceruri perfectu este.

„Albina“

institutu de creditu si de economii.

A dóu'a adunare generale ordinaria a proprietariloru de actiunile acestui june institutu finantiariu, singuru romanescu in imperiu, se tienù la Sibiu in 30 Martiu a. c. Lucrarile sale se publicara intr'unu fasciclu elegantu. Ati aruncatu DV. ochii preste operatiunile finantiarie ale „Albinei“? Ati cititu raportulu consiliului administrativu? Vetì fi vediyutu ca comptulu bilantiului seu este de 510,619 fl. 19 cr., éra revirementulu totale alu cassei fù:

Perceptiuni 1.191,949 fl. 28 cr.

Errogatiuni 1.189,198 fl. 04 cr.

S'au realizatu in an. tr. 2562 împrumuturi in summa de 1.047,861 fl. 95 cr.

Dara ve rogamu se cititi raportulu întregu si tóte compturile publicate, si veti afla in „Albina“ érași unulu dein acelea institute romanesci binecuvěntate de D-dieu, care lucra, de si in vederea lumii, inse fàra reclamuri, fàra parada, calcandu pe scandura sanetósa, in parte actionariloru atátu interese 5%, câtu si cá dividende 9000 fl., lasa dotatiune la fondulu de reserva 2404 fl. 08 cr., destina si 801 fl. 36 cr. pentru institute, asociatiuni si reuniuni nationale, si acestea tóte in epoc'a cea mai fatala a catastrofeloru finantiali. Fericita fù ide'a infientiarei acestui institutu; cu tóte acestea, ve aduceți amente, cu càta greutate se infientiase si cumu fusese persecutatu dela nascerea lui.

Bibliografia.

Dr. Emil Picot, genialele scriptoriu francesu, care cunosce asia de bene limb'a nóstra, lucra la ISTORI'A ROMANILORU, care se va publica preste puçinu in limb'a lumii, in cea francésca; intr' aceea recepuramu dela dsa unu fasciclu titlatu: Documents pour servir à l'étude des dialectes roumains, recueillis et publiés par Emile Picot 1. Paris, Maison neuve et Cie.“ Acésta dissertatiune se ocupà numai de dialectulu, séu mai bine, provincialismii dein Banatu si de modulu pronuntiarului dela Banatu, unde dn. Picot petrecuse cá consulu in Timisiór'a, dupace mai înainte stetese in Bucuresci cá maresialu alu curtiei Domnitorului Carolu I.

BUCIUMULU ROMANU. Cunoscentie utile. (Apare odata pe fia-care lun'a, in o brosiura de cate trei cole.) Editoriu Teodoru Codrescu. Iasi, lito-tipografi'a Buciumului romanu, 1875. 8°, pag. 48.

MEMORIALULU DEPUTATULUI DE GALATI. P. Popasu, prezentatu in dio'a de 29. Noembre 1873 Mariei Sale Domnitorului Romaniei Carolu I. Traductiune din limb'a germana. Editiune manuscrisa. Bucuresci, tipografi'a nationala antr. C. N. Radulescu, 1875. 8°, pag. 38. Scrisu cu profunda cunoscentia de lucruri, dara aspru si pessimistu.

MEMORIELE LUI IUD'A ISCARIOTULU. Traductie din limb'a francesa dupa F. Petrucelli de la Gattinna, de Virgiliu G. Poenariu. Bucuresci, nou'a tipografia a Laboratoriloru romani, 1875. 8°, pag. 371.